

Γ. Κονδύλη & Όθωνος 1, Μαρούσι | 210 61 24 000
www.akadimos.gr | fb:@akadimos.marousi | tw:@Akadimos

Εισηγήτριες : Ηλιοπούλου Βάλια

Ημερομηνία : 16/11/2019

ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΑ ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ **Β' ΛΥΚΕΙΟΥ**

Κείμενο

Άλλο η αξιοποίηση του ελεύθερου χρόνου και άλλο η σπατάλη του.

Πολλοί άνθρωποι θεωρούν ότι ελεύθερος χρόνος είναι εκείνος που δεν κάνουν απολύτως τίποτα. Ότι είναι οι ιερές για εκείνους στιγμές που απλώς κάθονται σε μια μεριά ή στην καλύτερη περίπτωση αποβλακώνονται μπροστά στην τηλεόραση ή στον υπολογιστή. Κατά την άποψή τους, βέβαια, θεωρούν ότι αυτό είναι που έχουν ανάγκη αφού «γεμίζουν τις μπαταρίες τους». Μήπως, όμως, έτσι αποδέχονται για τον εαυτό τους τον μονοδιάστατο ρόλο των μηχανών παραγωγής που απλά για κάποιο χρόνο πρέπει να σβήνουν για να γίνεται η συντήρησή τους;

Ο πιο πολύς κόσμος πιστεύει ότι ο άνθρωπος ολοκληρώνεται κυρίως μέσα από την επαγγελματική του δραστηριότητα. Κατά την γνώμη μου, η αξιοποίηση του ελεύθερου χρόνου είναι εξίσου σημαντικό συστατικό της ολοκλήρωσης της προσωπικότητας ενός ανθρώπου. Το να αξιοποιεί, όμως, κάποιος τον ελεύθερο χρόνο του έχει μεγάλη διαφορά από το να τον ξοδεύει απλά.

Για να μπορεί, όμως, κάποιος να καθίσταται ικανός να αξιοποιήσει σωστά τον ελεύθερό του χρόνο πρέπει να έχει εκπαιδευθεί να κάνει κάτι τέτοιο όπως ακριβώς πρέπει να έχει εκπαιδευθεί, ώστε να είναι ικανός να κάνει και ένα επάγγελμα. Και εδώ είναι που μπαίνει η σημασία της εκπαίδευσης.

Στο εκπαιδευτικό σύστημα σχεδόν όλα όσα μαθαίνουν οι μαθητές αφορούν την καλλιέργεια της ικανότητάς τους για εργασία. Όλα έχουν εργαλειακή και χρηστική αξία: οι γνώσεις, οι δεξιότητες, η αξιολόγηση των μαθητών, τα εξεταστικά συστήματα δεν είναι τίποτα άλλο από μια βήμα προς βήμα πορεία προς το επάγγελμα και την αγορά εργασίας. Όμως μας διαφεύγει το γεγονός ότι και η ικανότητα αξιοποίησης του ελεύθερου χρόνου χρειάζεται εκπαίδευση εξίσου. Και η εκπαίδευση αυτή πρέπει να αρχίζει στο σχολείο και να συνεχίζεται δια βίου.

Το σχολείο, λοιπόν, είναι ο χρόνος και ο τόπος για να μάθει κάποιος όσα απαιτούνται ώστε μελλοντικά, που θα χρειάζεται να εργάζεται, να μπορεί να έχει ποιοτικό ελεύθερο χρόνο. Το σχολείο είναι εκείνο που θα έπρεπε να καλλιεργεί τις δύο πιο σημαντικές προϋποθέσεις αξιοποίησης του ελεύθερου χρόνου: την φαντασία και την δημιουργικότητα. Αντί αυτού τι κάνει; Τις καταπιέζει και τις ψαλιδίζει θεωρώντας τις μη χρηστικές και μη αναγκαίες για την μετέπειτα ζωή των παιδιών. Μάλιστα φτάνουμε στο σημείο να ζητάμε από τα παιδιά ευθέως να καταστέλλουν την φαντασία και την δημιουργικότητά τους ως επικίνδυνα μονοπάτια που θα μπορούσαν να τα οδηγήσουν στην αποτυχία στις εξετάσεις.

Αν τα παιδιά στο σχολείο δεν αποκτήσουν τα μικρόβια της μουσικής, του θεάτρου, του χορού, της άθλησης, των εικαστικών τεχνών και όλων αυτών που το εκπαιδευτικό μας σύστημα έχει τόσο υποτιμημένα, δεν θα πρέπει να απορούμε αν αύριο ως ενήλικες δεν θα είναι εμβολιασμένοι απέναντι στα κακά θεάματα, στα φτηνά ακούσματα, στον οπαδισμό και στα σκουπίδια που τους σερβίρονται από την βιομηχανία του ελεύθερου χρόνου. Επιπλέον, το να έχει κάποιος από παιδί ανακαλύψει τις κλίσεις και τα ενδιαφέροντά του είναι το φύτεμα του σπόρου ώστε μελλοντικά να μπορεί να τα καλλιεργήσει στον ελεύθερό του χρόνο. Και καλλιεργώντας τα ενδιαφέροντά του να καλλιεργείται και ο ίδιος.

Θα αποφύγω να σας υποδείξω το τι θεωρώ, κατά την γνώμη μου, σωστή αξιοποίηση του ελεύθερου χρόνου αφού αυτό είναι θέμα καθαρά υποκειμενικό. Η ερώτηση κλειδί όμως που μπορεί να διακρίνει αν ο ελεύθερος χρόνος μας είναι αξιοποιημένος ή απλά σπαταλημένος είναι η εξής: «τι πραγματικά μου προσφέρει;». Το μυστικό, λοιπόν, είναι να μπορεί ο καθένας να αναγνωρίζει τι είναι αυτό το οποίο πραγματικά τον ενδιαφέρει για να ασχολείται στον ελεύθερο χρόνο του και που, ταυτόχρονα, βοηθά στην ολοκλήρωσή του ως προσωπικότητα. Και ολοκληρωμένη προσωπικότητα σημαίνει ελεύθερη προσωπικότητα, που ευλογεί και διατηρεί τις ιδιαιτερότητες και τις διαφορετικότητες της και όχι αυτή που θέλει να μαζικοποιηθεί για να μην νιώθει «εκτός».

Δημήτρης Τσιριγώτης, εκπαιδευτικός δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, 11/05/2019, alfavita.

ΘΕΜΑΤΑ

ΘΕΜΑ Α

A1. Με ποιον τρόπο η εκπαίδευση μπορεί να συμβάλλει στην σωστή αξιοποίηση του ελεύθερου χρόνου, σύμφωνα με τον αρθρογράφο; Να ενημερώσετε τους συμμαθητές σας συνοπτικά (σε 70 – 80 λέξεις) για τις απόψεις του, βασιζόμενοι στις παραγράφους 4, 5 και 6.

Μονάδες 15

A2. Ποιες από τις παρακάτω προτάσεις αποδίδουν ορθά τις απόψεις του συγγραφέα του κειμένου (Σωστό ή Λάθος); Να τεκμηριώσετε την απάντησή σας παραθέτοντας τα αντίστοιχα αποσπάσματα από το κείμενο.

- α. Ελεύθερος χρόνος θεωρείται από πολλούς οι στιγμές της αδράνειας και της χαλάρωσης.*
- β. Η εκπαίδευση συμβάλλει καθοριστικά στην σωστή αξιοποίηση του ελεύθερου χρόνου.*
- γ. Το εκπαιδευτικό σύστημα έχει στόχο την ηθικοπλαστική διαμόρφωση των παιδιών.*
- δ. Το σχολείο προωθεί και αναπτύσσει την φαντασία και την δημιουργικότητα των νέων.*
- ε. Η ανακάλυψη των κλίσεων και των ενδιαφερόντων στην παιδική ηλικία δεν σχετίζεται άμεσα με τον τρόπο αξιοποίησης του ελεύθερου χρόνου στη μετέπειτα ζωή.*

Μονάδες 15

ΘΕΜΑ Β

B1. α. Να εντοπίσετε δύο χωρία του κειμένου στα οποία η γλώσσα λειτουργεί συνυποδηλωτικά / μεταφορικά. Να εξηγήσετε τη λειτουργία τους.

Μονάδες 6

β. Να εντοπίσετε στο κείμενο τέσσερις διαρθρωτικές λέξεις που συμβάλλουν στη συνοχή του και να δηλώσετε τη σημασία τους.

Μονάδες 4

B2. «Μάλιστα φτάνουμε στο σημείο να ζητάμε από τα παιδιά ευθέως να καταστέλλουν την φαντασία και την δημιουργικότητά τους ως επικίνδυνα μονοπάτια που θα μπορούσαν να τα οδηγήσουν στην αποτυχία στις εξετάσεις». Ποιο ρηματικό πρόσωπο επιλέγει ο αρθρογράφος στο συγκεκριμένο χωρίο; Τι πετυχαίνει με την επιλογή του αυτή;

Μονάδες 10

B3. 1. «Ο άνθρωπος ολοκληρώνεται από την επαγγελματική του δραστηριότητα».
2. «Το σχολείο καλλιεργεί τις δυο πιο σημαντικές προϋποθέσεις αξιοποίησης του ελεύθερου χρόνου, την φαντασία και την δημιουργικότητα».

Να αναγνωρίσετε το είδος της σύνταξης (ενεργητική – παθητική) στα παραπάνω χωρία και να την μετατρέψετε στην αντίθετή της. Ποια σημασιολογική διαφορά παρατηρείτε σε καθεμία περίπτωση;

Μονάδες 10

ΘΕΜΑ Γ.

Με αφορμή το κείμενο που διαβάσατε, να γράψετε ένα άρθρο (300-350 λέξεις) για το περιοδικό του σχολείου σας, στο οποίο θα αναφερθείτε στην αξία του ελεύθερου χρόνου και στους τρόπους με τους οποίους το σχολείο μπορεί να συμβάλει στον προσανατολισμό των νέων σε μορφές γνήσιας και ποιοτικής ψυχαγωγίας.

Μονάδες 40